

ATODIAD 1

Crynodeb o sylwadau ar Adroddiad Cyflwr yr AHNE 2025

Sylw gan	Crynodeb o'r sylw	Ymateb yr Uned AHNE
Cyngor Cymuned Tudweiliog	Gwybodaeth annigonol am y Gymraeg. Dim cyfeiriad at Arolwg Tai ac Iaith Llangwnnadi 2024 oedd yn rhan o brosiect Perthyn a gomisiynwyd gan Cwmpawd ar ran Llywodraeth Cymru..	Cytuno fod yr iaith yn ased pwysig – awgrymir addasu'r Adroddiad Cyflwr i gynnwys mwy o wybodaeth a chyfeirio at Arolwg Tai ac iaith Llangwnnadi.
Cyngor Cymuned Tudweiliog	Mae angen talu sylw i effaith y Cynllun Datblygu Lleol a'r 4,000 o dai ar rinweddau'r AHNE a'r Gymraeg.	Darlun o gyflwr yr AHNE ar gyfnod penodol (2025) yw'r Adroddiad Cyflwr – nid yw yn ceisio rhagweld effeithiau datblygiadau penodol felly awgrymir na ddylid cyfeirio at hyn yn yr Adroddiad . Fodd bynnag, mae'r materion hyn yn berthnasol i'w hystyried wrth adolygu'r Cynllun Datblygu Lleol a Chynllun Rheoli'r AHNE. Bydd y Cydbwyllgor yn medru cyfrannu at adolygu'r ddau Gynllun yma.
Cyngor Cymuned Tudweiliog	Hefyd effaith prif Bolisi Gosod o dan Ddeddf Tai 1996 – er mwyn rhoi ystyriaeth briodol i iaith ymgeiswyr wrth osod tai.	Eto, darlun o gyflwr yr AHNE ar gyfnod penodol (2025) yw'r Adroddiad Cyflwr felly awgrymir na ddylid addasu'r Adroddiad . Mae gosod tai yn fater dyrys sy'n cael ei reoli trwy ddeddfwriaeth a pholisïau. Gall oblygiadau y polisi gosod tai gael eu codi yn y Cynllun Rheoli eu hun ac hefyd fe allai'r Cydbwyllgor gysylltu gyda'r Adrannau perthnasol i nodi y pryderon.
Cyngor Cymuned Tudweiliog	Mae'n amlwg fod rhywbeth wedi mynd o'i le wrth i Gyngor Gwynedd ganiatáu tai cymdeithasol er bod y cymunedau eu hunain yn eu gwrthwynebu. Mae cydlyniant cymunedau yn rhan allweddol o rinweddau'r AHNE.	Mae nifer o dai cymdeithasol wedi derbyn caniatâd cynllunio yn ardal Gwynedd, gan gynnwys Llŷn, yn y blynyddoedd diweddar. Mae rhai wedi eu caniatáu gan y Cyngor a rhai gan Arolygydd drwy'r drefn apeliadau. Gall y pryderon am hyn cael eu codi yn y Cynllun Rheoli a gall y Cydbwyllgor godi eu pryderon trwy roi sylwadau yn ystod cyfnod ymgynghori ar y Cynllun Datblygu Lleol. Fodd bynnag, awgrymir na ddylid cyfeirio at hyn yn yr Adroddiad Cyflwr .

Cyfeillion Llŷn	Map Maint Cymharol Anheddau (Tud 152) dydi'r map ddim yn gwneud synnwyr e.e dangosir 3 annedd yn Llangwnnadr. Dim ymwybyddiaeth am yr ardal lleol (gan yr Ymgynghorwyr).	Cytunir a'r sylwadau. Nid yw'r map hwn yn gywir nac yn darparu gwybodaeth defnyddiol – awgrymir dileu y map o'r Adroddiad.
Cyfeillion Llŷn	Nifer o ail-gartrefi – Adroddiad yn nodi fod data yn anghyflawn a dim gwybodaeth am Aberdaron a Botwnnog – be mae hynny yn ei olygu ?	Y broblem yw fod yn anodd cael y data ar lefel benodol yr AHNE ei hun. Fodd bynnag cytunir hefo'r sylw – awgrymir addasu'r Adroddiad trwy ddefnyddio data ar gyfer wardiau i gael darlun gwell o'r sefyllfa.
Cyfeillion Llŷn	Diffyg gwybodaeth am safleoedd carafán. Yr Adroddiad yn nodi fod 80 safle yn 2021 a dim ond cofnod o 8 yn 2025 ar gyfer y Sir gyfan. Awgrymu comisiynu adroddiad.	Yn anffodus nid yw'r Gofrestr Gyhoeddus bellach yn cadw gwybodaeth am nifer a math o unedau. Fodd bynnag mae'r Uned wedi sefydlu fod 96 safle yn yr AHNE yn ogystal â 12 safle Gofrestredig (Clybiau). Hefyd mae nifer helaeth o safleoedd carafanau/ gwersylla eraill gerllaw. Awgrymir cynnwys yr wybodaeth yma yn yr Adroddiad a nodi gweithred yn y Cynllun Rheoli i gynnal arolwg mwy manwl o'r sefyllfa yn y dyfodol.
Cyfeillion Llŷn	Cyflwr Afon Soch -newid mawr i fod mewn cyflwr gwael oherwydd effaith dynol. Mae angen mwy o wybodaeth am hyn.	Mae'r wybodaeth yma yn gywir. Y rheswm dros y newid mewn byr amser yw fod y sampl yn fychan (dim ond ychydig o afonydd sydd yn yr AHNE). Awgrymir cynnwys brawddeg i egluro hyn yn yr Adroddiad.
Ymgyrch Diogelu Cymru Wledig	Mae'r Adroddiad yn cynnwys ystod mwy eang o wybodaeth ar sail mapiau a thablau ystadegol sydd ar y cyfan yn drwyadl a defnyddiol.	Sylw cefnogol ar yr Adroddiad.
Ymgyrch Diogelu Cymru Wledig	Mae gwybodaeth newydd a dadansoddiad – yn arbennig o geisiadau cynllunio a'r awyr dywyll.	Sylw cefnogol ar yr Adroddiad.
Ymgyrch Diogelu Cymru Wledig	Cytunir a'r sylw am effaith negyddol ar y tirlun ac arfordir gan ddatblygiadau carafán wedi eu lleoli neu eu dylunio yn wael, strwythurau ynni adnewyddol ac adeiladau amaethyddol (Sbardunwyr Newid) fodd bynnag byddwn yn nodi fod polisiâu diweddar wedi bod yn eithaf llwyddiannus i leihau effaith niweidiol	Sylw cefnogol ar yr Adroddiad.

	safleoedd carafanau newydd a strwythurau ynni adnewyddol.	
Ymgyrch Diogelu Cymru Wledig	Cytunir a'r sylwadau yn y tabl Sbarbunwyr Newid am effeithiau negyddol ar Hawliau Tramwy/ Mynediad ac fod diffyg asesu cyflwr yn gwanhau cynllunio strategol ar gyfer y rhwydwaith. Awgrymir ychwanegu fod tanariannu difrifol yn cyfyngu yn arw ar opsiynau ac y dylid cyfeirio at y Cynllun Gwella Hawliau Tramwy. Nodir hefyd fod y Llwybr Arfordir yn ased anhygoel os y gellir ei gynnal gyda adnoddau digonol.	Sylwadau cefnogol ar yr Adroddiad. Hawliau Tramwy – awgrymir cynnwys cyfeiriad at y Cynllun Gwella Hawliau Tramwy a'r Llwybr Arfordir Cenedlaethol yn yr Adroddiad ond peidio â chynnwys sylwadau am dan-ariannu oherwydd fod elfen o farn yn hynny.
Ymgyrch Diogelu Cymru Wledig	Wedi disgwyl mwy am asesiad o ddosbarthiad ffisegol ac effaith economaidd sectorau fel safleoedd carafanau (gweler Adroddiad Cyflwr 2021 LUC). Mae'n fater o bryder fod yr Ymgynghorwyr wedi darganfod fod yr wybodaeth yn y Gofrestr Gyhoeddus o Safleoedd Carafanau a Gwersylla Trwyddedig ddim ar gael neu yn hollol anghyflawn. Materion eraill allai fod wedi cael mwy o sylw fyddai ynni adnewyddol, y grid trydan, mastiau ffôn a materion gwledig/ cymunedol yn effeithiol ar siopau, ysgolion, tai, ail-gartrefi ayb (roedd Pennod 7 o Adroddiad Cyflwr 2021 LUC wedi ceisio rhoi sylw i rai o'r materion hyn).	Mae gwybodaeth wedi ei gynnwys am ail-gartrefi a dynodiadau tai ond ddim am y stoc dai. Awgrymir geisio sicrhau'r wybodaeth yma gan Adran Dai y Cyngor i'w gynnwys yn yr Adroddiad a hefyd cynnwys yr wybodaeth am garafanau a gwersylla fel y nodwyd. Mae gwybodaeth am Ynni Adnewyddol ond ddim ar raddfa fach/ domestig – byddai yn anodd cael yr wybodaeth yma. Grid Trydan – nid oes peilonau mawr (132KVA) yn yr ardal a byddai yn anodd cyfleu gwybodaeth am holl wifrau a pholion eraill yn yr Adroddiad. Materion economaidd/ cymunedol – gellir cyfeirio at y rhain yn y Cynllun Rheoli ei hun – a hefyd gallent fwydo i mewn i adolygiad y Cynllun Datblygu Lleol.